

graven in de kerk van Hoogstraten

Inleiding:	1
deel 1: de graven en epitafen van de edellieden	3
124: praalgraf van Antoon de Lalaing en Elisabeth van Culenborg	3
125: epitaaf van de tweede graaf, Philip de Lalaing en van gravin Anna van Rennenberg:..	6
126: praalgraf van Rijngraaf Frederik (Karel)	6
190:.....	7
deel 2: de grafstenen in de kerk (2006)	9
A: de grafkapel:	9
nr 131: Marcelis de Backer Smit en Elisabeth van Meere	9
nr: 133: Joes Clenarts en Joanna Van Delft	9
nr 236: epitaaf: Huberti Leemputten	10
B: de zuidelijke zijkapel:	10
nr 138: Gerardus van Asten en Petronilla Theresia Mutsaerts	10
nr 134: And. Theunis.....	11
nr 137: Joannes Nic. Peerbooms	11
nr xxx: Nyclaes Meynardi Vosch, pater Montfoert.....	12
C: de noordelijke zijkapel:	12
nr 136: Henricus Van Bedaff en Maria Anna Van Elsacker	12
nr 135: Petrus Mattens.....	13
nr 139: Joannes Mich. Guil. Jos Verachter	13
nr 191 : Joan. Hub. De Keirsmackers, Petri Franc. Van Erven en Joan. Maria Catharina Van Eyck	13

Inleiding:

Men krijgt wel eens de opmerking waarom zo een kolossale kerk in een piepklein stadje staat. Inderdaad, elke verhouding tussen de kerk en de stadsomgeving is zoek. Het majestueuze van de kerk heeft alles te maken met de macht die de bouwheer had in de eerste helft van de zestiende eeuw. Als wees werd hij aan het Bourgondisch hof opgevoed en later maakte hij er carrière. Wie was Antoon de Lalaing? Geplaatst in het wereldpolitieke perspectief van de eerste helft van de 16de eeuw was de figuur van een man als Antoon de Lalaing slechts van belang in zover de Nederlanden nog belangrijk waren nadat zij, opgenomen in het wereldrijk van Keizer Karel de Vijfde, tot een randgebied en een schatkist voor de keizerlijke oorlogen waren gedegradeerd. Op de eerste plaats was Lalaing de raadgever bij uitstek van Margaretha van Oostenrijk; de man die op dit gebied boven alle andere haar voorkeur en haar volle vertrouwen genoot. De taak die Lalaing naast en met haar in de centrale regering van de Nederlanden als hoofd van financiën vervulde was overwegend van organisatorische en coördinerende aard. ¹

¹ Hoogstraats Oudheidkundige Kring, jaarboek 1968, p.109 ,M.L.J.C. Noordam-Croes

Het doel van de kerk was om als **grafkerk** van hem en zijn echtgenote te dienen. Ondanks het groot aanzien van haar man was het vooral zij die de opbouw en de versiering van de kerk bekostigde. Hun praalgraf staat op de voornaamste en waardigste plaats van de kerk, namelijk op het hoogkoor. Hier treffen we ook de rijkste versieringen aan die nog uit hun tijd stammen. In 1520, hij was toen veertig jaar, begon de bouw van de kerk. In 1528-29 werden de albasten beelden van het praalgraf gemaakt. In 1531 werden de wereldvermaarde glasramen geplaatst aan de voorkant waarop hun belangrijkste relaties stonden en tenslotte zichzelf. Zijn aanzien wordt nog eens benadrukt door de twee grote glasramen die in de dwarsbeuken staan. Aan de noordkant een gift van de Staten Generaal van Holland (1532-35) en aan de zuidkant een gift van de stad Antwerpen. Graaf Antoon de Lalaing stierf in 1540 toen hij zestig jaar oud was. Hij werd in zijn kerk begraven. Het duurde nog vijf jaar voordat de kerk volledig voltooid was. In de glasramen boven het hoogkoor staan de volgende graven en gravinnen van Hoogstraten.

Doorheen de eeuwen was het een eer om binnen de muren van de kerk begraven te worden. In het boek 'de Collegiale Kerk van de Heilige Catharina te Hoogstraten, 1895, staan 67 grafschriften vermeld (blz 187-213). Dit is het voornaamste werk waar we ons op baseren. Wij hebben bij de graven in de kerk dezelfde nummering aangehouden als in dit boek zodat u deze bron ook kunt raadplegen. Een tweede basiswerk is een boek van de Hoogstraats Oudheidkundige Kring van 1972: de kerk van Hoogstraten, Ikonografie (blz 283-322), geschreven door degene die de kerk terug heeft opgebouwd: Jozef Lauwerys.

In 1835² wordt er een nieuwe vloer in de kerk gelegd waardoor de grafzerken van hun oorspronkelijke plaats verwijderd worden. Van de 44 grafstenen zijn er een dertigtal Gotische grafschriften waarvan er nog 14 geheel of gedeeltelijk leesbaar zijn. Allen dateren ze uit de jaren 1502-1572. Vier zijn er nog van voor de bouw van de kerk in 1525, dus uit de oude kerk. Hoeveel mensen zijn er begraven in de kerk? Uit de kerkrekeningen kunnen we opmaken dat er in de 16de eeuw 100 mensen begraven werden in de kerk. In de 17de eeuw 427 en in de 18de eeuw 416. In totaal dus 943 mensen.

In 1852 wordt door de Bestendige Deputatie een commissie opgestart om alle graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen te verzamelen. Gedurende dertig jaar wordt er onderzoek gedaan en verschijnen er negen lijvige rijkgeïllustreerde boekdelen.

² bron HOK 1972, p.283, mogelijk 1935 en betreft het hier een tyfout.

In 1944 valt de toren op de kerkvloer en zijn vele grafzerken helemaal vernield. De brokstukken werden aan de buitenkant van de kerkmuur gelegd waar ze nu nog in weer en wind liggen als herinnering aan het Hoogstraats oorlogstrauma.

3

deel 1: de graven en epitafen van de edellieden

124: praalgraf van Antoon de Lalaing en Elisabeth van Culenborg

In deze grafkelder zijn dertien loden kisten gevonden.

CY GIST NOBLE ET PUISSANT Sr. MESS. ANTHOINE
DE LALAING EN SON VIVANT PREMIER CONTE DE
CESTE TERRE ET SEINGNEURIE DE HOOCHSTR. Sr. DE MO
NTIGNI CHEVALIER DE L ORDRE CONSEILLER ET CHAMBE
LAN DE L EMPEREUR NRE Se CHIEF DE SES FINNANS LIEU
TENANT GENERAL DE SA M. EN SES PAYS DE HOLLAN.
ET DE UTRECHT QUI TRESPASSA EN LA VILLE DE GAND
LE 11 IOUR D AVRIL L EN M CCCCC XL. AUSSI Y GIST NOBLE
ET VERTVEVSE DAME YSABEAU D. CULEMB. CONTES ET
HERITIERE DU DIT HOOCHSTRA. DAME DE CULEMB. DE BORS
SELE ET FEMME LEGITIME DUDIT Sr. CONTE QUI AUPARAVANT
ENCOIRER EV. A MARY NOBLE ET PUISSANT Sr. MESS. JEHAN DE
LUXEMBOURG EN SON VIVANT AUS
SI CHEVALIER DE L ORDRE
Sr DE VILLE , LAQUELLE... TRESPASSA...

bij dit praalgraf horen nog de drie gedenkplaten die in de zijmuren ingemetseld zijn:

128: bovendste plaat in de noordelijke zijmuur

IN HONOREM OMNIPOTENTIS DEI CONSTRUCTUM
EST HOC TEMPLUM LTQUE SPENDIDIS ORNAMENTIS
DECORATUM EXPENSIS NOBILIS ET GENEROSAE DOMINAE

³ De latijnse letter U wordt veelal als V geschreven (uitgekapt). Ondergetekende is het latijn onmachtig dus er zal hier en daar wel een fout in de tekst zitten. Er is nog geen nazicht (controle) geweest van dit werk. Toch geven we het al mee op de website voor de geïnteresseerden.

DOMINAE ELIZABETH COMITISSAE HUIUS DOMINII DE
HOECHSTR. DOMINAE DE CULEMBURGO, DE BORSSALIA
ZC. VIDUE NOBILIIUM VIVORUM DOMINORUM
IOHANNIS A LUCEMBURGO DOMINI DE VILLE ET ANTHONII
DE LALAING COMITIS PREDICTI DOMINII DE
HOECHSTR. DOMINI DE MONTIGNI DE LEUZE ZC .
SACRO CAESAREAE MAIESTATIS ORDINI ET NON MODICAE
EUCTORITATI ASSCRIPTORUM QUAE ANNIVERSARIA
HIC PERPETVO CELEBRANDA FUNDAVIT. VIGILIA
SCILICET NOVEM LECTIONUM ET MISSAM DE REQUIEM
IN COMMEMEORATIONEM ANIMARUM PREDICTROUM
DOMINORUM MARITORUM SVORUM ET SVAE, VIDELICET
DOMINI DE VILLE DIE XXIa MENSIS SEPTEMBRIS
DOMINI COMITIS DE HOECHSTR. DIE
SECUNDA MENSIS APRILIS ET
SVAE DIE NONA MENSIS
DECEMRIS. REQUIESCANT
IN PACE. AMEN

129:

De ingewanden van Antoon de Lalaing werden in de Klarissenkerk te Hoogstraten begraven (1540). Deze plaat is ingelegd in een arduinen zerk waarop onderaan gebeiteld werd:

HEC MONUMENTA TRANS
LATA SUNT EX TEMPLO
CLARISSARUM HIC SUPPRESSO
8 MAY A° 1783

(vertaling: Deze gedenksteen werd overgebracht uit de Klarissenkerk, alhier afgeschapt op 8 mei 1783.)

vertaalde tekst:

Onder deze zerk liggen begraven de ingewanden van de hoogedele en edelgeboren Heer Antonius de Lalaing, eerste graaf van deze Heerlijkheid Hoogstraten, Heer van Montigny, Culemborg, Borselen, enz... Ridder van de Gulden Vlies-orde, hoofd der financiën van Zijne Keizerlijke Majesteit en Gouverneur-Generaal van het Graafschap Holland, alsook⁴ deze van de hoogedele Vrouwe Vrouw Elisabeth van Culemborg, Gravin van de voornoemde Heerlijkheid van Hoogstraten.

⁴ Dit zou niet juist zijn. Op het einde van haar leven besliste gravin Elisabeth dat haar lichaam in gave toestand diende begraven te worden. bron HOK 1957, p27

*Hij werd op 2 april 1540, zij echter op 9 december 1555, getrouw aan ons geloof, uit deze wereld weggenomen.
Dat zij in vrede rusten. Amen*

130:

QUOD ANTE SUMMAM ARAM MONUMENTUM
EST RECONDITOS HABET CINERES HEROIS
ANTHONII A LALAING DOMINI DE MONTIGNI
D ESTREES DE MERBES ZC. EIVSQUE CHARISSIMAE
SONIUGIS ELISABETH DOMINAE DE CULENBURGO
DE HOCHSTR. DE BORSSALIA QUIBUS
INVICTISSIMUS CAROLCUS QUINTUS ROMANORUM
IMERATOR AUGUSTUS ANNO REGNI SUI
TERCIO HUIUS DOMINII HOCHSTRATANI
IN COMITATUM CONCESSIT ERECTIONEM IPSIS
PRIMIS CREATIS COMITIBUS, OOPEROSUM HOC
TEMPLUM MAGNIS EORUM EMPENSIS FUNDITUS
EXTRUCTUM IN CANONICORUM COLLEGIUM
ORDINATUM FUIT ET ANNIVERSARIUM IN
EO SINGULIS ANNIS PERPETUO CELEBRANDUM
FUNDATUM CASTRO AUTEM A PRIMIS FUNDAMENTIS
INSTAURATO COMITATUS PRAEDICTUS
COEMPTIS DOMINIIS ALIISQUE POSSESSIONIBUS
LONGE MELIORIS CONDITIONIS FUIT REDDITUS
TANDEM CUM MEMORATUS ANTHONIUS
DEVERIS LEGATIONIBUS FUNCTUS PHILIPPO
CASTELLAE REGI MAXIMILIANO IMPERATORI
PRAEDICTOQUE CAROLO CAESARI MODERNO
OPERAM FIDELITER IMPENDIT ? AUREI
VELLERIS AQUES CREATUS? FINANCIARUM
PRAEFECTUS AC HOLLANDIAE ZELANDIAE ET
DITIONIS TRAJECTENSIS LOCUMTENENS, ANNORUM
60 GANDAVI MORITUR QUARTO NONAS
APRILIS ANNO. 1540 AC PRAEDICTA
ELISABETH A CULEMBURGO, TRANSMISSIS AD
POSTEROS NON PAUCIS PIARUM FOUNDATIONUM
OPTIMORUMQUE OPERUM MEMORABILIBUS
EXEMPLIS, A DEO OPTIMO MAXIMO IAM NATA
89, ET MENSIS. 9 CULEMBURGI PRAESENTIS
SAECVLI INCOMMODIS ERIPITUR. ANNO
1555. QUINTO IDUS DECEMBRIS

125: epitaaf van de tweede graaf, Philip de Lalaing en van gravin Anna van Rennenberg:

SUB TOMBA IN MEDIO HUIUS CHORI SEPULTA SUNT
ETIAM CORPORA NOBILIIUM
DOMINI PHILIPPI A LALAING SECUNDI COMITIS
DE HOOCHSTRATEN SUB INVICTISSIMO CAESARE CAROLO V
DUCATUS CHELDRAE GUBERNATORIS GENERALIS
NECNON DOMINAE ANNAE EX BARONIBUS
DE RENNENBERCH EIUS CONTHORALIS
QUORUM ALTER ULTIMA IVNII ANNO A
NATIVITATE DOMINI M. CCCCC. LV
ALTERA VERO POST FUNDATIONEM DUORUM
ANNIVERSARIORUM PERPETUIS TEMPORIBUS
IN HOC TEMPLO IN ANIMARUM IPSORUM
SALUTEM CELEBRANDORUM DECIMA MENSIS
SEPTEMBRIS ANNO M.CCCCC.LXXXIII AB
HOC SAECVLO SUBLATI SUNT

daaronder en tweede opschrift met de namen van hun dertien kinderen :

PROLES PRAEDICTOUM COMITUM
YSABELLA MARGARITA ANTHONIUS ANNA
MARIA CORNELIA MAXIMILIANUS
BARBARA GEORGIUS YSABELLA
WILHELMA JAQUELINA ET
HELENA DE LALAING

126: praalgraf van Rijngraaf Frederik (Karel)

Hierbij hoort een thans verdwenen marmeren plaat die in 1712 werd geplaatst. Volledigheidshalve geef ik toch de vertaling mee omdat er enige informatie gegeven wordt.

vertaling:

Hier ligt de onverschrokken held,
Rijngraaf Frederik
waardigste telg uit het geslacht der Palatijngravenn

Gouverneur van Breda en Opperbevelhebber
van de Nederlandse Infanterie,
bij het beleg van Maastricht aan een wonde in volle borst bezweken,
toen hij op het punt stond de stad te veroveren,
had de krijgsgod, die gewoon is bij elke stormloop
telkens de dapperste held als pand te nemen,
de wereld maar niet benijd.
Hij verenigde in zich alle christelijke, militaire
en staatkundige hoedanigheden.
Zijn gemalin Vrouwe Maria Gabriëla de Lalaing
die hier insgelijks rust,
schonk hem zes kinderen in deze volgorde:
Frederik, gemaal van de Prinses van Rubempré,
Theresia, priorin van de Hoogstraatse Karmel, door haar moeder gesticht,
Isabella, gemalin en moeder der Graven van Brouay Spinola,
Florentijn, gehuwd met de Prinses van Mansfelt,
Carolina, gemalin en moeder der Markiezen van Deinze Merode,
Hendrik, gehuwd met de Prinses de Croy.
Vrome voorbijgangers,
Houdt het aandenken der hoogedele doden in ere.
Volgt hun deugden na.
Benijdt hun lot.
Zij rusten in vrede.

190:

Naast dit praalgraf is een witte steen ter nagedachtenis van zijn vrouw M.G. de Lalaing, Rijngravin, +1688

127: praalgraf van de familie Salm-Salm:

PRINCIPISSA DOROTHEA FRANCISCA

AGNES

1ma CONJUX

PRINCIPISSA CHRISTINA ANNA

LUDOVICA OSWALDINA

2da CONJUX

D.O.M.

ANNO AB INCARNATIONE DOMINI MILLESIMO
SEPTINGENTESIMO SEXAGESIMO QUINTO/ PISSIMIS
MANIBUS CARISSIMAE SUAE QUONDAM CONJUGIS
DOROTHEAE FRANCISCAE AGNETIS SERENISSIMAE
PRINCIPISSAE DE SALM SALM ? PIE IN DOMINO
DEFUNCTAE VIGESIMA QUINTA JANUARI ANNO
1751 AETATIS AUTEM SUAE QUADRAGESIMO NONO
QUATUORDECIM POST MORTEM EJUS ANNIS
SERENISSIMUS VIVENS NICOLAUS LEOPOLDUS
DEI GRATIA? SACRI ROMANI IMPERII PRINCEPS
DE SALM SALM DUX HOOGSTRATAE COMES
SYLVESTRIS DE D'HAUN ET KIRBOURG COMES
RHENI DE STEIN SUPREMUS DOMINUS IN ANHOLT
ET FINSTINGEN AVREI VELLERIS AQUES
CONSILIARIUS INTIMUS ACTUALIS SACRAE
CAESAREAE REGIAE ET APOSTOLICAE MAJESTATIS
SUPREMUS CAMPI MARESCALLUS LEGIONIS
PEDESTRI COPIARUM REGIO CAESAREARUM
COLONELLUS PROPRIETARIUS CIVITATIS ET ARCIS
ANTVERPIENSIS NECNON FORTALITIORUM INDE
DEPENDENTIUM GUBERNATOR, MONUMENTUM
HOC AMICUS ET QUONDAM MARITUS, IN
GLORIOSAM EJUS MEMORIAM EXTRUI CURAVIT
POST OBITUM AUTEM SUUM IN EODEM CONSEPELIRI
VOLVIT ET DESIDERAVIT, UT AMBO REQIESCANT
IN DOMINO ET SANCTISSIMA PACE .
AMEN

Boven dit praalgraf hingen voor 1944 nog drie rouwbordjes met het wapen van :
vorst Nicolaas Leopold: OBIIT 4 FEBR. A° 1770
vorstin Christina, zijn tweede gemalin: OBIIT 19 AUGUS. A° 1775
vorst Maximiliaan: OBIIT 14 SEPT. A° 1773

deel 2: de grafstenen in de kerk (2006)

Er zijn drie locaties van de grafstenen: in de noordelijke zijkapel, in de zuidelijke zijkapel en in de grafkapel: deze ligt direct rechts als men de kerk binnenkomt. Doordat de kerkvloer na de oorlog opnieuw is aangelegd zijn dit niet de oorspronkelijke plaatsen.

A: de grafkapel:

nr 131: Marcelis de Backer Smit en Elisabeth van Meere

Deze Gotische grafsteen is volledig uitgesleten en we vallen hiervoor volledig terug op de literatuur ⁵. (afmeting: 128 x 70)

Hier lighet begraven

Marcelis de Backer smit sterf A° XVc vive XIV

daghe in Septembre

en Elisabeth van Meere

zyn wyf was sterf A° XVc vier daghe in iunio

God hebbe de sielen

nr: 133: Joes Clenarts en Joanna Van Delft

**HIER LEET BEGRAVEN
JOr. + JOES CLENARTS
DROSSAERDT ENDE
CAPn. + VAN TLANDT VAN
HOOGSTRATE IS DEZER
WERELT OVERLEDEN
DEN + 26 JANUARI + A° 1598
ENDE JOF + JOANNA VAN
DELFT SYN HUYSVROU
BIDT VOOR DE ZIELE**

⁵ bron HOK 1972, p.293

nr 236: epitaaf: Huberti Leemputten

EPITAPHIUM M. HUBERTI LEEMPUTTEN
HUIUS ECCLESIAE PASTORIS VIGILA. TISS
QUI OBIIT. 16 NOVEMBRIS ANNO 1565
HANC QUOTIES SPECTAS OCULIS CHARISSIME LECTOR
EFFECIEM TACITA CO.CIPE MENTE PRECES
MOLLITER HUBERTI LEEMPUTTE UT OSSA QUIESCANT
SPIRITUS ET SCANDAT SPLENDIDA REGNA POLI
QUEM MULTA PIETATE GRAVEM POST MILLE LABORES
EXHAUSTOS CHRISTI NOMINE FATA TRAHUNT
PAVIT OVES PASTOR CONSTANS OCTO BENE LUSTRIS
NEC GRASSANTE DIV PESTE RELIQUIT OVES
HOOGSTRATUM NULLUM ERROREM HOC VIVENTE PROBAVIT
TAM FUIT HUBERTO SEDULA CURA GREGIS
PRO MERITIS TANTIS PRO TOT VIRTUTIBUS EIUS
SUSCIPE CHRISTE ANIMAM CONDE ABRAHEQUE SINU.

B: de zuidelijke zijkapel:

nr 138: Gerardus van Asten en Petronilla Theresia Mutsaerts

D.O.M.
SIBI UXORIQUE SUAE
PETRONILLAE THERESIAE
MUTSAERTS
GERARDUS VAN ASTEN
DUM VIVERET
SERENISS. AC CELSISS. COMITIS
INFERIORIS PALATINATUS
AC ELECTORIS IMPERII
APUD
PRAEPOTENTES FAEDERATI
BELFII SUPREMOS ORDINES
HAGAE COMITUM LEGATUS
P.I.
OBIIT ILLE 16 JANUARY
1769
ILLA 31 MARTY
1766

R.I.P.

nr 134: And. Theunis

D.O.M.
HIC JACET
A.R.D. AND. THEUNIS
LOVANIENSIS
FACTUS
SCHOL. LATI. RECTOR A° 1678
CAN. A° 1679
SACER. A° 1680
PASTOR A° 1687
ARCHIPR. DIST A° 1704
OBIIT 15 AUG. A° 1723
AET. 71
R.I.P.

Deze man kan men zien op het schilderij in de noordelijke dwarsbeuk. Hij houdt de Heilig Bloeddoek vast tussen E.H. N. Cockx, de vermoedelijke schilder, en E.H. N. Vits, beiden kanunniken van de kathedraal van Antwerpen.

nr 137: Joannes Nic. Peerbooms

D.O.M.
MONUMENTUM
A.R. DOMINI
JOANNIS NIC. PEERBOOMS
HUIJUS ECCLESIAE
CANONICI & PLEBANI
OBIIT 11 XBRIS 1754
EJUSQUE PARENTUM AC
SORORUM
SUSANNAE FRAN. DEVOTAE
OBIIT 30 MAY 1756
ET
JOANNAE GUILLIELMAE
OBIIT 7 JULY 1771
R.I.P.

nr xxx: Nyclaes Meynardi Vosch, pater Montfoert

Inleiding:⁶

In 1954 werd deze steen gevonden voor de deur van de sacristie op een meter diepte boven een kleine grafkelder. Deze was helemaal gevuld met doodsbeenderen. Vermits dat het hier om een minderbroeder gaat uit het Klarissenklooster van Hoogstraten en ook daar begraven werd, veronderstellen we dat in 1783 niet alleen zijn zerk, maar ook zijn gebeente en dat van andere personen naar de parochiekerk werden overgebracht. In het zijkoor noord bevond zich nog een tweede dergelijk grafkeldertje. Beide grafkeldertjes werden bij de aanleg van de centrale verwarming in 1967 opgeruimd. Daar deze zerk uit 1556 weinig betreden is geweest zijn de letters in gotisch kapschrift nog in uitstekende staat. Daar deze steen niet aan de oppervlakte lag, had deze geen nummer in het boek uit 1895.

(gotisch)

hier leet begraven

b. Nijclaes Meynardi Vosch

Pater Montfoert

obiit a° 1556 festo Trium Regum

C: de noordelijke zijkapel:

nr 136: Henricus Van Bedaff en Maria Anna Van Elsacker

D.O.M.

SEPULTURE

VAN HENRICUS VAN BEDAFF

BROUWER EN OUT BURGEMEESTER

DESER VRYHEYT VAN HOOGSTRATEN

OUT 51 JAEREN

STERFT DEN 11 AUGUSTUS 1748

ENDE

MARIA ANNA VAN ELSACKER

SYNE HUYSVROUWE

OUT 71 JAEREN

STERFT DEN 12 FEB. 1774

⁶ bron HOK 1972, p.294

ENDE HUNNE KINDEREN
R.I.P.

nr 135: Petrus Mattens

D.O.M.
MONUMENTUM
Rdi. ADM. AC AMPLi. DOMINI
PETRI MATTENS
BRUX.
S+T+B+F+ CANO. ET DECANI
HUIUS ECCLESIAE
OBYT 13 MARTY
1742
R.I.P.

nr 139: Joannes Mich. Guil. Jos Verachter

D.O.M.
ET
REV. ADM. AC AMPLISS.
DNO JOANNI MICH.
GUIL. JOS. VERACHTER
ANTV. J.U.L.
AC HUIUS COLLEGIATAE
ECCLESIAE DECANO
ET CANONICO
OBIIT 10 JANUARI 1781
R.I.P.

**nr 191 : Joan. Hub. De Keirsmæckers, Petri Franc. Van Erven en
Joan. Maria Catharina Van Eyck**

Monument met schrift in gotische letters (19de eeuw)

oblatus est
quia
Ipse
voluit
Isaia. cap. LII

Tuam ipsius
animam
pertransibit
gladius
Lucae cap. II

v. VII ;

v. XXXV.

Verbo incarnato pro nobis passo ejusque Matri dolorosae
Piaeq. memoriae honoratiss. viri Joan. Hub. De Keirsmaeckers nati Antverp.
XXII Maii MDCCLXI Seren. princip. de Salm Salm an. XXIII quaestoris, et
plur ven.

matronae Joan. Mariae Cath. Van Eyck uxoris ejus dilectae natae Turnholti
XXIX Jul. MDCCLIX, obiit haec XII Mart. MDCCCSSSVII ille vero
XXVII jan. MDCCCXXXVIII.

Etiam sororis eorum nepotis quem a teneris educarunt
Rev adm ac venerab Dni Petri Franc Van Erven Ultrajecti XXIII Oct
MDCCCI nati eccl metrop Mechl canonici capitularis qui seminarium
hic loci ab Ill Dno Engelb Archiep erectum aedificavit et octennio direxit.
obiit hic Mechliniae XXVIII Junii MDCCCLXIV
fundatis in hac sacra aede quatuor anniversaries solemn.
ob passionem tuam Matrisq dorlores Jesu eorum miserere.